

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 23 września 2021 r.

DIH-3.707.62.2021.IJ

DECYZJA DIH-III/61/2021

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji nr PU.KPC.5.2021 Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 16 czerwca 2021 r. (nr akt kontroli: PU.8361.167.2021) nakładającej na przedsiębiorcę US AUTO Sp. z o. o. Sp. k. z siedzibą w Łodzi, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: tysiąc złotych) za niewidocznienie w miejscu sprzedaży detalicznej cen dla 99 produktów i cen jednostkowych dla 32 produktów towarów oferowanych do sprzedaży, wbrew obowiązkom, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178),

uchyla ww. decyzję w całości i umarza w całości postępowanie pierwszej instancji.

Uzasadnienie

W dniach 7, 12 i 16 kwietnia 2021 r. inspektorzy reprezentujący Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, dalej jako: „Łódzki WIIH” lub „organ pierwszej instancji”, przeprowadzili kontrolę w sklepie należącym do przedsiębiorcy (...), dalej jako: „strona”, „przedsiębiorca”, „spółka”.

Przed rozpoczęciem kontroli, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), dalej jako: „Prawo przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, tj. prawidłowości przekazywania

konsumentom informacji o cenach produktów oferowanych do sprzedaży w czasie kontroli. Zawiadomienie zostało doręczone 10 marca br.

Kontrolę przeprowadzono w obecności prezesa zarządu spółki.

W trakcie kontroli inspektorzy reprezentujący Łódzkiego WIIH wytypowali do kontroli 99 różnych produktów do konserwacji i naprawy pojazdów (wykaz skontrolowanych wyrobów został wymieniony w załączniku Nr 1 do protokołu kontroli nr PU.8361.167.2021).

W wyniku sprawdzenia stwierdzono brak cen przy wszystkich 99 kontrolowanych produktach, w tym brak cen jednostkowych przy 32 produktach, tj. wymienionych w pozycjach 2-16, 22-28, 30-31, 33, 35-40 załącznika nr 1 do protokołu kontroli nr PU.8361.167.2021, co było niezgodne z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178) dalej jako: „ustawa o informowaniu o cenach towarów i usług” oraz § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121) - dalej jako: „rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług”.

Ustalono ponadto, że ceny skontrolowanych towarów były uwidocznione w cennikach wyłożonych na ladzie sklepowej i przyklejonych na gablocie.

Taki sposób uwidoczniania cen nie spełniał, zdaniem organu pierwszej instancji, postanowień § 3 ust. 1 i 2 oraz § 8 ust.1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług, ponieważ towar był widoczny dla konsumentów na regałach sklepowych. Ponadto cennik wyłożony na ladzie posiadał nieaktualne informacje dot. pojemności produktów.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 13 maja br. Łódzki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, z tytułu niewykonania obowiązków uwidaczniania cen jednostkowych.

Jednocześnie pouczone stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, a w szczególności o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, przeglądania akt sprawy, jak również brania udziału w przeprowadzeniu dowodu oraz możliwości złożenia wyjaśnienia.

W dniu 24 maja br. do organu pierwszej instancji wpłynęło pismo pełnomocnika strony, w którym zakwestionował on zasadność wszczęcia postępowania, gdyż fakt, iż towar jest widoczny nie jest równoznaczny z tym, że jest dostępny, a zatem jego cena może być umieszczona w cenniku. Jednocześnie wskazał, że pojemności wymienione w cennikach nie

były nieaktualne tylko podane nieprecyzyjnie, co wynikało z przeliczenia pojemności podanych na opakowaniach w galonach i uncjach na jednostki systemu metrycznego (litry). Strona w przedmiotowym piśmie wskazała, że niezwłocznie zamieściła w cenniku precyzyjnie wyliczone ceny jednostkowe za litr.

Pismem z 28 maja br. WIIH w Łodzi udzielił odpowiedzi na pismo strony. W odpowiedzi na powyższe wystąpienie pełnomocnik strony, w piśmie z 7 czerwca br., ponownie odniósł się do kwestii prawidłowości oznaczenia ceną produktów znajdujących się w miejscach niedostępnych dla konsumenta wskazując, że w takiej sytuacji spełnieniem wymagań rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług jest cennik umieszczony na ladzie sprzedażowej i na gablocie.

Decyzją z 16 czerwca br. nr PU.KPC.5.2021, Łódzki WIIH wymierzył przedsiębiorcy (...), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł za niewypełnienie w miejscu sprzedaży detalicznej obowiązku o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy. Decyzja ta, została doręczona stronie 5 lipca 2021 r.

W dniu 23 lipca br. do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi wpłynęło odwołanie strony, w którym strona zaskarżyła decyzję z 16 czerwca br. nr PU.KPC.5.2021 w całości i zarzuciła jej naruszenie:

- art. 4 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, poprzez błędną wykładnię tego przepisu oraz
- art. 9 i 11 kpa, poprzez ich niezastosowanie.

Jednocześnie strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz umorzenie postępowania, ewentualne uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji. W uzasadnieniu odwołania strona wskazała, iż organ pierwszej instancji naruszył art. 9 i art. 11 kpa, bowiem zignorował argumenty strony, czym uchybił obowiązkowi wyjaśnienia stronie zasadności przesłanek, którymi się kierował. Strona zarzuciła także organowi pierwszej instancji rozstrzygnięcie niezgodne z § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług, gdyż jej zdaniem kluczowy w przepisie jest spójnik „lub”, co powoduje że w cenniku można uwidocznić zarówno ceny tych towarów, które są dla konsumenta tylko niewidoczne lecz dostępne, jak i tych, które są niedostępne chociaż widoczne, jak i tych które są niewidoczne i niedostępne. Wobec powyższego, zdaniem strony fakt, iż towar był widoczny dla konsumentów nie przesądza o tym, że jego ceny nie mogły być uwidocznione w cenniku, skoro towar był dla konsumentów niedostępny.

Pismem z 28 lipca br. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej jako: „Prezes UOKiK”, poinformował stronę o toczącym się postępowaniu odwoławczym oraz przysługującym stronie prawie do zapoznania się z aktami i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała ze swojego uprawnienia.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, przedsiębiorca ma obowiązek, w miejscu sprzedaży detalicznej, uwidocznić cenę w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Pod pojęciem ceny, należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy). Cena jednostkowa towaru (usługi) to cena ustalona za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach (art. 3 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy).

Cenę uwidacznia się, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy zaś cenę i cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu (§ 3 ust 2 ww. rozporządzenia).

W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego WIIH, w miejscu sprzedaży, sprawdzono ceny 99 rodzajów towarów oferowanych do sprzedaży detalicznej, tj: 40 rodzajów płynów eksploatacyjnych do samochodów i 59 rodzajów akcesoriów do samochodów. W wyniku dokonanego sprawdzenia stwierdzono brak cen przy wszystkich 99 towarach, w tym brak cen jednostkowych przy 32 produktach podlegających obowiązkowi ich podania.

Ustalono ponadto, że ceny towarów objętych sprawdzeniem, uwidocznione były w cennikach wyłożonych na ladę sklepową i przyklejonych na gablocie.

W odwołaniu strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz umorzenie postępowania twierdząc, że umieszczenie w sali sprzedażowej cennika było zgodne z przepisami, bowiem

towar był niedostępny dla klienta - znajdował się za ladą sprzedażową oraz w zamkniętych gablotach.

Po zapoznaniu się z materiałem dowodowym Prezes UOKiK podzielił argumenty strony.

Zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług, w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumenta.

Skontrolowane produkty były umieszczone za ladą sklepową oraz w zamkniętej witrynie, a konsumenci nie mieli do nich bezpośredniego dostępu. Zatem umieszczenie cen tych produktów w cenniku należy uznać za prawidłowe i zgodne z wymaganiami przepisów. Spójnik „lub” wskazuje bowiem, że przedsiębiorcy mogą posługiwać się cennikiem jeżeli towary przeznaczone do sprzedaży są nie tylko niewidoczne ale również widoczne a niedostępne.

Decyzja organu pierwszej instancji wskazuje także na nieprawidłowości w zakresie braku cen jednostkowych dla 32 produktów, co wynika z faktu umieszczenia w cenniku nieaktualnych pojemności produktów. Inspektorzy reprezentujący Łódzkiego WIIH sporządzili zestawienie tych produktów w załączniku nr 1 do Protokołu kontroli (nr akt kontroli PU.8361.167.2021).

Osoba reprezentująca stronę w trakcie kontroli złożyła oświadczenie, zgodnie z którym, nieaktualna pojemność produktów wynikała z wprowadzenia ich wcześniej do cennika i nie zostały one zmienione zgodnie z uwidocznioną pojemnością na opakowaniach (na opakowaniach był 1 l zaś w cenniku 946 ml). Rozbieżność wynikała ze zmiany opakowań u producenta.

W ocenie Prezesa UOKiK, sposób dokumentowania ustaleń kontroli, uniemożliwia określenie w sposób jednoznaczny stwierdzonego w toku kontroli stanu faktycznego, w tym liczby i rodzaju wyrobów, które zostały przez Łódzkiego WIIH zakwestionowane z uwagi na brak cen jednostkowych.

Cena jednostkowa, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług, dotyczy odpowiednio ceny za litr dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości. W przypadku zatem, gdy produkty są w opakowaniach o pojemności 1 litr, umieszczanie na nich ceny jednostkowej nie jest konieczne. Oświadczenie strony wskazuje, iż opakowania produktów zakwestionowanych w związku z brakiem ceny jednostkowej miały pojemność 1 litr. Niestety w protokole kontroli nie odnotowano (ani nie sfotografowano) zakwestionowanych produktów, a jedynie spisano nieprawidłowości stwierdzone w cenniku.

W związku z powyższym, zważywszy na regułę rozpatrywania wątpliwości na korzyść strony, organ drugiej instancji, po dokonaniu analizy całości sprawy, nie mógł w sposób

jednoznaczny określić skali stwierdzonych nieprawidłowości, a tym samym nie miał możliwości odniesienia się, czy nałożenie kary administracyjnej było zasadne. Sposób dokumentowania ustaleń kontroli uniemożliwia bowiem właściwe określenie stanu faktycznego.

Z zasady ogólnej prawdy obiektywnej (art. 7 kpa) wynika nakaz podjęcia przez organ administracji publicznej wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, co znajduje swoją konkretyzację w treści art. 77 kpa, zgodnie z którym organ administracji jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Przepis ten nakłada na organ administracji publicznej prowadzący postępowanie obowiązek zgromadzenia w sposób wyczerpujący materiału dowodowego, a następnie pełnej analizy całokształtu tego materiału celem prawidłowego ustalenia podstawy faktycznej decyzji administracyjnej (zob. wyrok WSA w Warszawie z 24 kwietnia 2014 r. VIII SA/Wa 1056/13, *LEX nr 1486656*).

Konsekwencją zebrania niepełnego materiału dowodowego i opisu ustaleń kontroli, było uniemożliwienie organowi drugiej instancji właściwej oceny stanu faktycznego. Prezes UOKiK wskazuje jednak, że sposób zebrania, udokumentowania oraz oceniania materiału dowodowego nie były prawidłowe w świetle podniesionych przez stronę przepisów postępowania. Zatem niemożliwe jest jednoznaczne stwierdzenie, czy nałożona kara pieniężna była adekwatna do nieprawidłowości odnotowanych w toku kontroli.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 kpa, organ odwoławczy uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Prezes UOKiK stwierdził, iż organ pierwszej instancji, w ramach toczącego się postępowania, nie wskazał w sposób wyczerpujący okoliczności faktycznych, a budzący wątpliwości sposób udokumentowania tych ustaleń, może mieć istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Stanowi to przesłankę do uznania naruszenia przez organ przepisów o postępowaniu administracyjnym w stopniu wywierającym istotny wpływ na wynik sprawy.

W ocenie Prezesa UOKiK nie zostały tym samym zachowane wszystkie reguły prowadzenia postępowania administracyjnego, a mianowicie zostały naruszone art. 7 i art. 77 kpa dotyczący ustaleń stanu faktycznego, który w tej sytuacji ma charakter błędu istotnego, wpływającego na ważność rozstrzygnięcia podjętego przez organ pierwszej instancji.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do

Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy należy złożyć w siedzibie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub przesać na adres: Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Jednakże, jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na niniejszą decyzję. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie.
3. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym w sprawach dotyczących postanowienia lub decyzji wydanych w trybie wznowienia postępowania administracyjnego, stwierdzenia nieważności, uchylecia lub zmiany albo wygaśnięcia aktu, bez względu na przedmiot sprawy, od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stały w wysokości 200 zł.
4. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowno-administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
5. Jednocześnie w trakcie biegu terminu do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może zrzec się prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy wobec Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który wydał niniejszą decyzję. Z dniem doręczenia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, niniejsza decyzja staje się ostateczna i prawomocna oraz podlega wykonaniu. W przypadku złożenia takiego oświadczenia, stronie nie przysługuje prawo do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy ani skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Podstawa prawna pouczenia:

art. 5 § 2 pkt 4, art. 127 § 3, art. 127a, art. 129 § 2, art. 130 § 4 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735); art. 29 ust. 1 ustawy z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275); art. 52 § 3, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r.

poz. 2325, z późn. zm.); § 2 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. Nr 2021, poz. 535).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/